

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 29 lipca 2011 r.

Tekst jednolity

**Pan
Jan Baranowski
Starosta Powiatu Gostynińskiego**

LWA-4112-01-02/2011
S/11/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Gostyninie, zwanym dalej „Starostwem”, kontrolę w zakresie sprawowania przez Starostwo w latach 2008 – 2010 nadzoru nad działalnością Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Gostyninie, zwanym dalej SPZ ZOZ.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 15 lipca 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania podejmowane przez Powiat Gostyniński w zakresie nadzoru nad działalnością SPZ ZOZ w Gostyninie w okresie objętym kontrolą

1. Kontrola NIK przeprowadzona w SPZ ZOZ wykazała, że działalność tej jednostki w latach 2008 – 2010 zamknięto stratą (netto), która w 2008 r. wyniosła 2 095,4 tys. zł i wzrosła do 5. 60,8 tys. zł w 2010 r. tj. o 3 365,4 tys. zł (o 160,6 %). Wg stanu na 30 czerwca 2011 r. strata na działalności SPZ ZOZ wynosiła już 4 546,7 zł.

NIK zwraca uwagę na rosnące zadłużenie SPZ ZOZ. Na koniec 2010 r. zobowiązania tej jednostki wyniosły 27 896,9 tys. zł i wzrosły w porównaniu do stanu z 31 grudnia 2008 r. o 5 547,6 tys. zł (24,8 %); zobowiązania wymagalne wyniosły 3 529,6 tys. zł (12,7 %

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

zobowiązań ogółem) i wzrosły w porównaniu do stanu z 31 grudnia 2008 r. o 3 112,8 tys. zł (747,0 %).

W latach 2001 do 2011 (stan na 30 czerwca 2011 r.) Starosta Gostyniński przekazał do SPZ ZOZ środki finansowe (dotacje) w kwocie 10 403,9 tys. zł z czego:

- w formie spłaty rat kredytów bankowych wraz z należnymi odsetkami w kwocie 3 864,2 tys. zł, w tym kwota spłaconych odsetek wyniosła 641,6 tys. zł; w ramach ww. spłat, w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2011 r. dokonano spłaty rat poręczonych kredytów bankowych na kwotę 381,7 tys. zł (9,9 %), w tym odsetki w kwocie 81,7 tys. zł.
- w formie dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne przekazano dotacje w kwocie 6 539,7 tys. zł, z czego w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2011 r. 2 324,1 tys. zł (35,5 %).

Przekazując pomoc finansową na rzecz SPZ ZOZ, Zarząd Powiatu nie korzystał z uprawnień wynikających z art. 67 ust. 1, 2 i 3 *ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej*², a zwłaszcza z możliwości dokonania kontroli i oceny gospodarki finansowej tej jednostki (art. 67 ust. 3 pkt 3 ww. *ustawy*).

2. Starosta Gostyniński posiadał możliwość pozyskania pełnej wiedzy o pogarszającej się sytuacji ekonomiczno-finansowej SPZ ZOZ.

2.1. Starosta przewodniczył Radzie Społecznej SPZ ZOZ, która realizując zadania wynikające z art. 46 *ustawy o zakładach opieki zdrowotnej*, wielokrotnie przedstawiała Dyrektorowi SPZ ZOZ uwagi i opinie dotyczące sprawozdania z realizacji planów finansowych i inwestycyjnych (art. 46 pkt 2 lit. b).

W latach 2008 – 2010 Rada Powiatu Gostynińskiego podjęła 25 uchwał dotyczących SPZ ZOZ. (w 2008 r. – 11 uchwał; w 2009 r. – 9 uchwał; w 2001 – 5 uchwał), w tym uchwały dotyczące przyjęcia planów i zatwierdzenia sprawozdań finansowych.

W tym samym okresie, Zarząd Powiatu Gostynińskiego podjął 19 uchwał dotyczących SPZ ZOZ. W ramach co najmniej jedenastu posiedzeń Zarządu Powiatu, Dyrekcja SPZ ZOZ przedstawiała obszerne informacje dotyczące sytuacji finansowej SPZ ZOZ.

2.2. W maju 2009 r., na podstawie upoważnienia udzielonego przez Starostę Gostynińskiego, Kancelaria Księgowa „Musiał i Sztylko” s.c. przeprowadziła kontrolę gospodarki finansowej SPZ ZOZ. W czerwcu 2009 r., Kancelaria przedstawiła Staroście Gostynińskiemu wyniki kontroli, wskazując głównie na:

² Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.

- wzrastającą stratę SPZ ZOZ przy dobrej dynamice przychodów z działalności podstawowej,
- wzrost zobowiązań, w tym także wzrost zobowiązań wymagalnych,
- wzrost kosztów zakupu leków (o 49 %),
- wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej dla Szpitala SPZ ZOZ (o 42 %),
- wzrost kosztów zakupu procedur medycznych (o 36 %),
- wzrost wynagrodzeń o 10 %, w tym ponad dwukrotny wzrost wynagrodzeń kontraktowych.

Dysponując wynikami kontroli, Starosta Gostyniński nie podjął (w uzgodnieniu z Dyrektorem SPZ ZOZ) żadnych działań naprawczych zmierzających do restrukturyzacji kosztów działalności SPZ ZOZ.

2.3. Starosta Gostyniński zlecił firmie „Consulting Tempo”³ sporządzenie pisemnego opracowania pn. „Kierunki działań naprawczych w Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Gostyninie”. Postulaty i wnioski wynikające z tego opracowania nie zostały zrealizowane, ponieważ Uchwałą Nr XXXVI/159/2010 Rady Powiatu Gostynińskiego z 10 listopada 2010 r. postanowiono odłożyć działania naprawcze w SPZ ZOZ do czasu uchwalenia i wejścia w życie ustawy o działalności leczniczej.

Do dnia zakończenia kontroli NIK, tj. do dnia 15 lipca 2011 r. nie podjęto jakichkolwiek działań naprawczych wobec SPZ ZOZ. Opracowanie ww. programu naprawczego obciążyło budżet Starostwa kwotą 48,8 tys. zł.

3. W dniu 1 lipca 2011 r. weszła w życie *ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej*⁴. Wg dyspozycji określonej w art. 59 ust. 1 tej ustawy, SPZ ZOZ pokrywa ujemny wynik finansowy we własnym zakresie. W innym przypadku, strata ta może zostać pokryta w terminie 3 miesięcy od upływu terminu zatwierdzenia sprawozdania finansowego, podmiot tworzący SPZ ZOZ tj. Powiat Gostyniński (art. 59 ust. 2).

W przypadku nie podjęcia działań określonych w art. 59 ust. 2 ustawy, Powiat Gostyniński w terminie 12 miesięcy od upływu terminu określonego w art. 59 ust. 2, podejmuje uchwałę o zmianie formy organizacyjno – prawnej lub o likwidacji SPZ ZOZ (art. 59 ust 4).

W przypadku podjęcia ww. uchwały, przed sporządzeniem aktu przekształcenia – na podstawie art. 70 ww. ustawy podmiot tworzący powinien ustalić (wg algorytmu określonego w art. 71 tzw. wskaźnik zadłużenia, który dla SPZ ZOZ wyniósł:

³ Na podstawie umowy zawartej 29 lipca 2010 r.

⁴ Dz. U. Nr 112, poz. 654

- wg stanu na 31 grudnia 2010 r. – **0,98**;
- wg stanu na 30 czerwca 2011 r. – **2,34**.

Oznacza to, że Powiat Gostyniński podejmując decyzję (uchwałę) o zmianie formy organizacyjno – prawnej albo o likwidacji SPZ ZOZ, będzie musiał przejąć jego zobowiązania wg stanu na :

- 31 grudnia 2010 r. na kwotę – **13 854,5 tys. zł**,
- 30 czerwca 2011 r. na kwotę – **24 841,0 tys. zł**.

Ustawa o działalności leczniczej, określając graniczne okresy podejmowania działań w zakresie pokrycia straty lub przejęcia zadłużenia w przypadku zmiany formy organizacyjno – prawnej lub likwidacji SPZ ZOZ, nie zabrania podejmowania wcześniejszych działań w ww. zakresie. Zdaniem NIK podjęcie działań dotyczących kształtu funkcjonowania SPZ ZOZ, a zwłaszcza restrukturyzacji umożliwiającej poprawę jego sytuacji ekonomiczno-finansowej byłoby w pełni uzasadnione, zwłaszcza z uwagi na istotny wzrost zobowiązań tej jednostki.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie, w uzgodnieniu z Dyrektorem SPZ ZOZ działań zmierzających do restrukturyzacji i obniżenia kosztów działalności SPZ ZOZ w Gostyninie.
2. Sprawowanie kontroli na gospodarką finansową SPZ ZOZ zgodnie z art. 121 ust. 4 pkt 3 ustawy o działalności leczniczej.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje od Pana Starosty w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.